

**Jaarverslag
Federatie Opvang
& RIBW Alliantie**

2019

valente⁷

Vereniging Valente

Piet Mondriaanplein 25

3812 GZ Amersfoort

033 4615029

info@valente.nl

KvK 41183207

www.valente.nl

www.twitter.com/verenigvalente

www.linkedin.com/in/verenigingvalente

Inhoud

Inleiding	4
Cijfers in 2019	5
Hoogtepunten afgelopen jaar	6
Resultaten	8
Doordecentralisatie opvang en beschermd wonen	8
Dakloosheid	10
Wonen	11
Armoede en schulden	13
Vrouwenopvang	14
Ervaringsdeskundigheid	17
Forensische zorg	18
Wlz voor ggz	20
Hoofdlijnenakkoord ggz	21
Innovatie	21
Participatie	22
Administratieve lasten	22
Inkoop en aanbesteden in het sociaal domein	23
Informatiemanagement	25
Europese Zaken	25
Ondersteuning vereniging	26
Communicatie	27
Werkgeversfunctie	27

Inleiding

Voor u ligt het verslag van Valente over het jaar 2019. Het is het jaar waarin Federatie Opvang en de RIBW Alliantie zich voorbereidden op een fusie die 1 januari 2020 van kracht werd. We hebben in deze inleiding gekozen voor een vooruitblik.

In een visievierluik is krachtig weergegeven welk doel Valente voor ogen heeft: het vormen en ondersteunen van samenwerkingsverbanden die zich richten op mensen die door psychische of sociale omstandigheden een kwetsbare positie in onze samenleving innemen; mensen (volwassenen en kinderen) met langdurige psychische problematiek, mensen die te maken hebben met ontwrichtend huiselijk geweld, mensen die dak- en thuisloos zijn geworden. Zij hebben recht op een veilige en volwaardige positie in onze samenleving, waaraan ze als mens naar eigen vermogen en met eigen keuzes betekenisvol kunnen bijdragen.

De leden van Valente vangen mensen in een kwetsbare positie op als dat nodig is, stimuleren hen hun talenten in te zetten en zelf regie te nemen en bieden hun een perspectief in de maatschappij. Zo leveren de leden steeds opnieuw een waardevolle bijdrage aan hun herstellend vermogen, veiligheid, waardigheid, weerbaarheid, welbevinden en participatie. Valente is een branchevereniging die wordt gedragen door de leden: van, voor en door de leden. We richten ons als vereniging op vier speerpunten: belangenbehartiging, vakmanschap, kennisdeling en innovatie.

We bundelen waar mogelijk of nodig onze krachten met onze netwerkpartners met als gezamenlijke doelstelling het verschil te maken voor mensen in kwetsbare posities in onze samenleving. We werken professioneel - waar mogelijk preventief - en bieden met elkaar een integraal en innovatief hulpaanbod.

Daarnaast zien we belangenbehartiging als onze kerntaak. We reiken data aan, zetten ervaringsdeskundigheid in en laten via storytelling een krachtige stem horen bij politiek, rijksoverheid, gemeenten en andere financiers. In wisselende coalities spreken we hen aan op hun verantwoordelijkheden. We streven naar verbetering van de positie van de cliënt, dragen bij aan destigmatisering en signaleren en/of heffen tekortkomingen in het stelsel op, zodat leden hun dienstverlening kunnen verbeteren en vernieuwen. We werken zowel bottom-up als top-down; door deze wisselwerking en het delen van ervaring en expertise kunnen we onze belangenbehartiging lokaal, regionaal en landelijk meer kracht bijzetten. We hechten veel belang aan goed werkgeverschap, zijn daarin gezamenlijk actief en nemen onze verantwoordelijkheid.

In 2019 hebben we daar al een start mee gemaakt. U leest erover in dit jaarverslag.

Op het moment dat dit jaarverslag verschijnt, verkeert Nederland in een ongekend grote crisis als gevolg van COVID-19. Onze organisaties worden hierdoor hard geraakt. Juist nu merken we de meerwaarde van krachtenbundeling binnen Valente, om in tijden van crisis te kunnen doen wat nodig is, in het belang van de meest kwetsbaren van onze samenleving.

Ineke van Hooff, voorzitter

cijfers in 2019

aantal dakloze mensen
ruim verdubbeld:
39,3 duizend in 2018

100.000 cliënten
in opvang en
beschermd wonen

aantal dakloze jongeren
(18-30 jaar) verdrievoudigd
tot 12,6 duizend

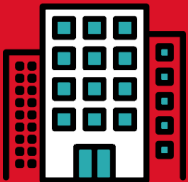

12.000 vrouwen in de
vrouwenopvang

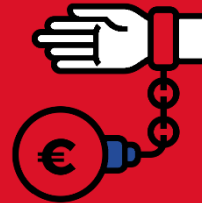

514.000 spookburgers

bij de opvang kwamen
ook zo'n 4500 kinderen
en 200 mannen

ruim een kwart van alle
dakloze mensen (37%) verblijft
in één van de vier grote
gemeentes

driekwart van de cliënten
heeft schulden

meer woningzoekenden
dan woningen: 80.000
woningen te weinig

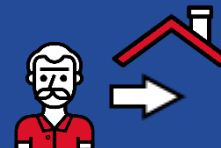
40% van cliënten heeft LVB
ruim 50% van cliënten heeft
psychische problemen en/of
een verslaving

hoogtepunten afgelopen jaar

Doordecentralisatie MO uitgesteld tot 2025

Uniek: Nationale Ombudsman, Kinderombudsman en alle gemeentelijke **ombudsmannen** schreven een brief aan de minister-president over aanpak dakloosheid. Valente werkte mee.

Toezegging Tweede Kamer: **jaarlijks 15.000 extra flexwoningen**

Veelbelovende pilot Belastingdienst en Sociale Verzekeringsbank **versnelde toeslagen vrouwenopvang**

NOS op 3 **onderzoek noodopvang vrouwen**. Valente werkte mee.

Onderzoek Zorginstituut Nederland **passende zorg gecombineerde problematiek**. Valente werkte mee.

Wetswijziging Wlz: ggz-cliënten krijgen per 2021 **toegang tot Wlz-zorg**. Een kroon op een zes jaar lang gevoerde lobby.

Onderzoek **Staat van de Nachtopvang**. Rapport leverde een belangrijke bijdrage aan de lobby voor een effectieve aanpak van de groeiende dakloosheid in Nederland.

Fusie Federatie Opvang en de RIBW Alliantie: sinds 1 januari 2020 zijn we samen **Valente**, branchevereniging voor begeleiding, participatie en veilige opvang.

Zij waren in 2019 het bureau

Rina Beers

Corine Booij

Linda van den Brink

Karen van Brunshot

Paola Buitelaar

Ronald Cornet

Gerard van Dam

Johan Gortworst

Tonny van Hensbergen

Anne Kesteloo

Corina van 't Klooster

Yvonne Matser

Reina Mooij

Marijke Moolenaar

Marthe Riemeijer

Kim van de Wetering

Resultaten

In 2019 zijn Federatie Opvang en de RIBW Alliantie op veel verschillende thema's actief geweest. Voor al deze onderwerpen wordt puntsgewijs weergegeven wat de resultaten waren in het afgelopen jaar.

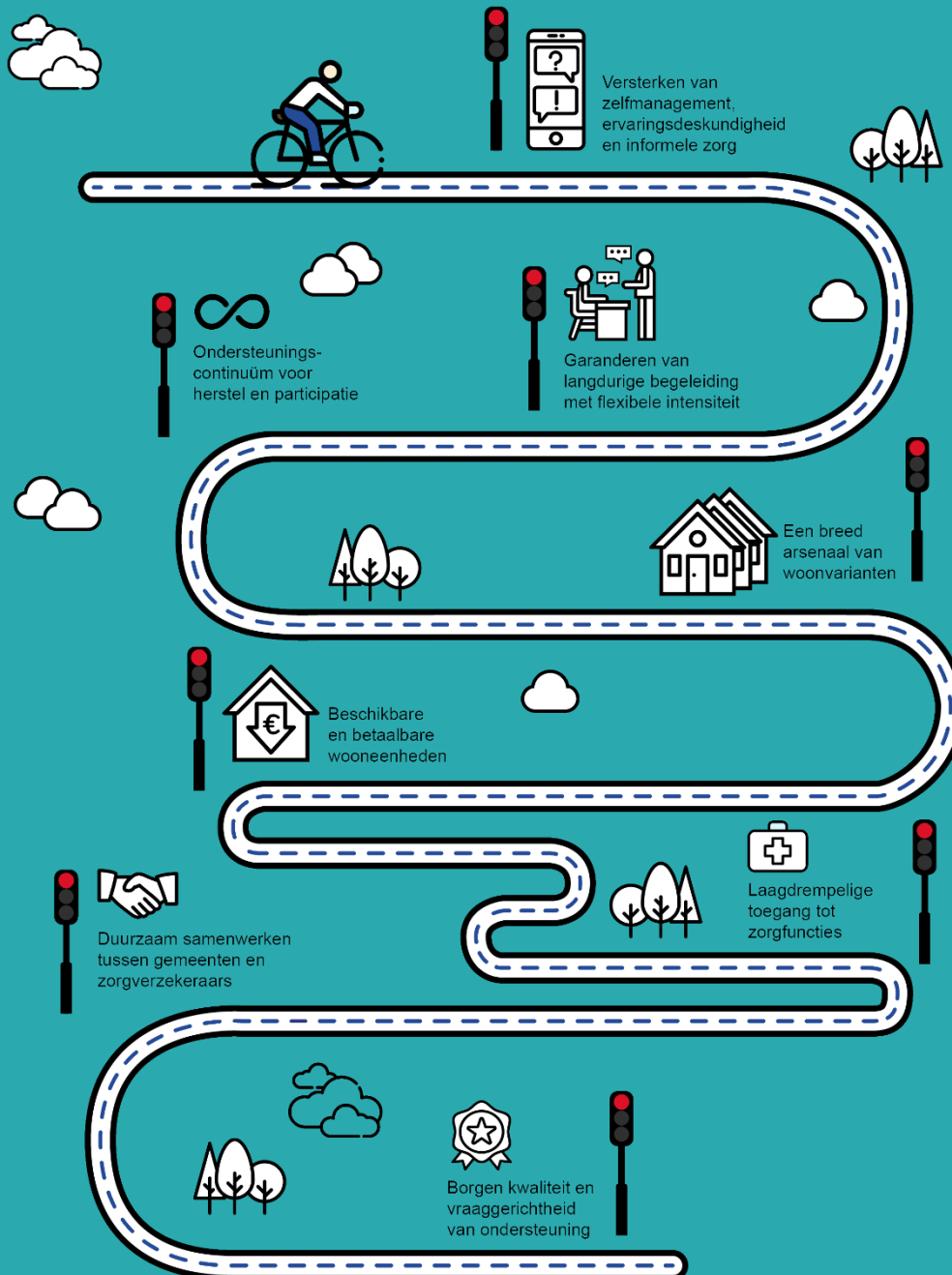
Doordecentralisatie opvang en beschermd wonen

In 2019 hebben de gemeenten besloten om de maatschappelijke opvang niet door te decentraliseren van de centrumgemeenten naar alle 355 gemeenten. In het [advies](#) van de VNG hierover zijn argumenten van de sector benoemd en erkend. Men gaat hier in 2025 opnieuw naar kijken.

- De gemeenten hebben besloten per 2022 beschermd wonen voor ggz-cliënten door te decentraliseren naar alle gemeenten. Tot onze teleurstelling zien de gemeenten opvang en beschermd wonen nog niet als één keten die het beste in haar geheel op regionaal niveau kan worden belegd. De doordecentralisatie valt nu wel ná de invoering van de Wlz voor ggz-cliënten in 2021 waardoor betere data beschikbaar zijn over het aantal cliënten dat in Wmo beschermd wonen blijft.
- Het Centraal Planbureau bevestigde in een [onderzoek](#) naar de doordecentralisatie van beschermd wonen dat de financiële prikkels in een doorgedecentraliseerd stelsel tot gevolg kunnen hebben dat cliënten steeds minder toegang hebben tot passende zorg. Dit is vergelijkbaar met wat in de jeugdzorg is geconstateerd.
- We hebben in 2019 veel gesproken met de VNG, de ministeries van BzK, Financiën en VWS en met de Tweede Kamer, om de argumenten tegen doordecentralisatie over het voetlicht te brengen. Na een Kamerdebat in december 2019 is een [motie](#) ingediend door de PvdA om voornamelijk geen definitief besluit over doordecentralisatie beschermd wonen te nemen en eerst eind 2020 te evalueren of dan aan de gewenste randvoorwaarden is voldaan. Deze motie is door de staatssecretaris van VWS Paul Blokhuis overgenomen. De lobby tegen doordecentralisatie wordt in 2020 voortgezet.
- In mei 2019 is een ledenbijeenkomst georganiseerd over de doordecentralisatie en het verdeelmodel. De opkomst was hoog en heeft er aan bijgedragen dat leden goed geïnformeerd zijn.

Pas op de plaats voor de doordecentralisatie van beschermd wonen

De seinen staan op rood!

Dakloosheid

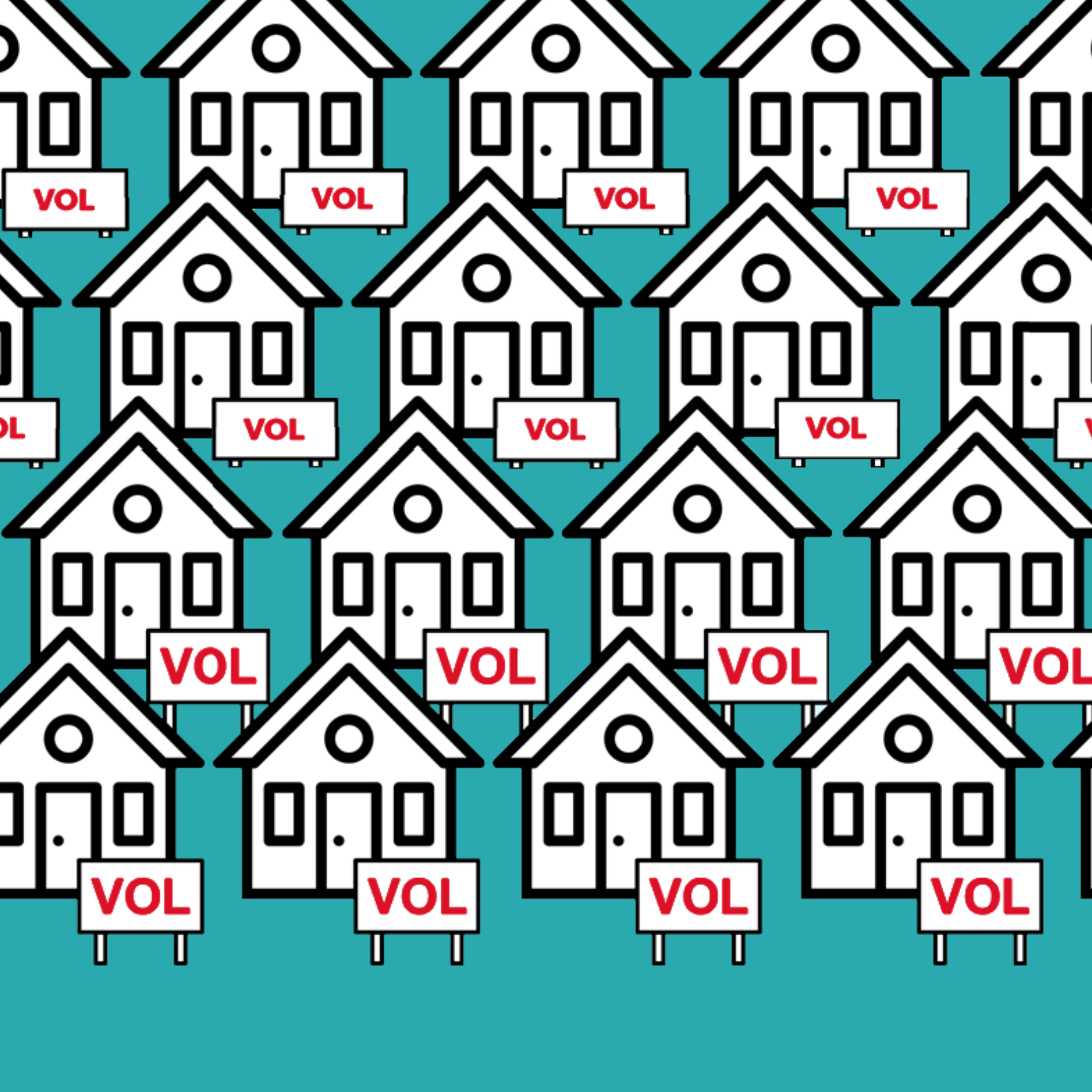
Het hele jaar 2019 kenmerkte zich door noodkreten over de toename van het aantal dakloze mensen, het gebrek aan doorstroom van opvang naar huisvesting en oplopende wachtlijsten.

- Het tv-programma De Monitor van de KRO-NCRV maakte in januari 2019 [bekend](#) dat er ruim een half miljoen ‘spookburgers’ zijn: mensen die zijn uitgeschreven door de gemeente en een hoog risico lopen op schulden en dakloosheid. Onze vereniging werkte mee aan het onderzoek en de [uitzending](#) die laat zien dat gemeenten vaak weigeren om dakloze mensen in te schrijven en andere hulp te bieden.
- Een aantal van onze leden moest lopende het jaar een opnamestop instellen voor nieuwe cliënten. De wachtlijsten voor beschermd wonen zijn aanzienlijk toegenomen. Het ministerie van VWS en de VNG hebben opdracht gegeven dit te onderzoeken. Het rapport wordt begin 2020 verwacht.
- In augustus 2019 maakt het CBS bekend dat het aantal dakloze mensen in tien jaar tijd is verdubbeld.
- Het bericht van het CBS veroorzaakte heel veel media-aandacht, alle landelijke dagbladen en nieuwsprogramma’s op tv besteedden er aandacht aan. Jan Laurier (voorzitter Federatie Opvang tot oktober), gaf in tv-programma Nieuwsuur toelichting op de situatie en de gewenste oplossingen.
- We schreven brandbrieven aan de Tweede Kamer, voor Prinsjesdag en de begrotingsbehandelingen. De Tweede Kamer stelde meerdere reeksen vragen.
- De Nationale Ombudsman, de Kinderombudsman en alle gemeentelijke ombudsmannen ondernamen niet eerder vertoonde actie en schreven een brief aan de minister-president om hem op te roepen in actie te komen en zelf de regie te pakken om dakloosheid op te lossen.
- Op 19 december 2019 ging het laatste debat van de Tweede Kamer over de aanpak van dakloosheid. Vrijwel alle Kamerleden toonden zich betrokken met het groeiende probleem. Zij waren ontevreden over de tot nu toe getoonde inzet van het kabinet en riepen de staatssecretaris op snel met een plan te komen met concrete doelen. Dit plan wordt begin juni 2020 verwacht.

Wonen

In 2019 leverden we voor diverse andere overleggen in de Tweede Kamer input aan. De belangrijkste boodschappen hierin waren: zorg voor meer betaalbare woningen, schaf constructies af die negatief doorwerken als verhuurdersheffing voor corporaties en kostendelersnorm voor individuele huurders. Onze input voedde diverse moties.

- Op 6 maart 2019 vond het Algemeen Overleg plaats over de Staat van de Woningmarkt. Samen met GGZ Nederland zonden we een brief aan de Tweede Kamer over het gebrek aan betaalbare en geschikte woningen voor cliënten uit beschermd wonen, opvang en ggz. Sinds 2015 nam de Tweede Kamer tien moties hierover aan. Een elfde motie, van Erik Ronnes c.s. (CDA), leidde uiteindelijk tot een plan om jaarlijks 15.000 extra flexwoningen te realiseren. In de maanden daarna bleek de uitvoering van dit flexwoningenprogramma echter al erg traag te verlopen. In 2020 blijven we druk zetten om deze woningen toch te realiseren.
- Ook schreven we een position paper in afstemming met enkele instellingen, waarin we uitlegden wat volgens ons de belangrijkste knelpunten zijn op de woningmarkt.
- In 2019 werd vanuit het 'Actieprogramma Weer Thuis' in elf nieuwe regio's procesondersteuning aangeboden om uitstroom uit de opvang en BW te bevorderen.
- De projectmatige samenwerking binnen 'Weer Thuis' heeft de relatie tussen de deelnemende partners duidelijk verstevigd, met grote voordelen voor effectiviteit.
- Housing First Nederland en Valente hebben afspraken gemaakt om nauwer samen te werken en de aanpak van Housing First grotere bekendheid te geven als effectieve aanpak van dakloosheid.
- Staatssecretaris Paul Blokhuis maakte begin mei bekend welke gemeenten aan de slag gaan als '100% ambitie' pilotgemeente in het Actieprogramma Dakloze Jongeren. Dit programma heeft als doel om er voor het eind van 2021 voor te zorgen dat alle (potentiële) dak- en thuisloze jongeren de hulp en ondersteuning krijgen die zij nodig hebben. We gaven voorafgaand advies en pleitte nadrukkelijk voor aansluiting bij de Meerjarenagenda Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang. We uitten onze zorgen over het gebrek aan heldere afspraken en richtlijnen die versneld kunnen bijdragen aan oplossingen.

Armoede en schulden

We wilden dit jaar bereiken dat er meer aandacht komt voor preventie. Vooral de toegang tot gemeentelijke schuldhulp moet worden verbeterd. Dit impliceert dat gemeenten de drempels moeten verlagen. Daarnaast willen we de meer projectmatige aanpak versterken.

- April 2019 publiceerden we het onderzoeksrapport 'Schulden in de Opvang en Beschermd Wonen' en presenteerden dit in juli tijdens het overleg Brede Schuldenaanpak van staatssecretaris Tamara van Ark. Belangrijke uitkomst: cliënten in opvang en BW hebben specifieke problemen bij schulden en daarmee is ook een specifieke aanpak nodig.
- We hebben daarna een aanvraag voor extra investering vanuit de Meerjarenagenda in de professionalisering van onze sector op dit thema voorbereid. Deze is in 2020 ingediend.
- We voerden in 2019 veel aanvullend overleg met VWS en SZW, en verzorgden bij instanties als de Belastingdienst presentaties om meer informatie over cliënten en de multiproblematiek te geven. Drijfveer is het verbeteren van de samenwerking.
- We hebben ons afgelopen jaar aangesloten bij de Landelijke Armoedecoalitie.
- In oktober werd een eerste Pamflet van de nieuwe Landelijke Armoede Coalitie verspreid. Dit gaf aanleiding tot tal van Kamervragen. Staatssecretaris Van Ark komt terug met voorstellen.
- We hebben intensief overlegd met Tussenvoorziening, Kwintes en NVVK. Samen bieden we ondersteuning in de lobby richting de banken, die in toenemende mate eisen stellen aan rekeningbeheer die voor problemen en extra kosten kunnen zorgen.
- We hebben ons ingeschreven op de onderzoekscall van ZonMw op onderzoek naar effectiviteit van interventies bij schuldhulp en onderzoek naar de relatie tussen armoede/schulden en gezondheid en algemeen welbevinden. Deze onderzoeken lopen na goedkeuring drie jaar.
- In de week van het geld (20-27 maart) stelden we met Blijf Groep en Fier een manifest op om meer aandacht te vragen voor de verbetering van de financiële positie van opvangcliënten.
- Door onze inzet is het overleg Brede Schuldenaanpak vanuit SZW en VWS voor ons toegankelijk geworden. Veelvuldig overleg op ambtelijk niveau maakt dat er in toenemende mate aandacht is voor onze cliënten en ook besef komt dat er geïnvesteerd moet worden in meer 'categorale schuldenaanpak'.

Vrouwenopvang

De inzet voor de vrouwenopvang was voor 2019 gericht op vroegsignalering, intensivering van de samenwerking met het landelijk netwerk Veilig Thuis en het opzetten van het keurmerk.

- In 2019 is het voorbereidend werk gedaan voor de inrichting van het keurmerk 'Veiligheid in de vrouwenopvang'. De eerste proefaudits zijn bij enkele instellingen gedaan. Vanaf 1 juni 2020 zal het proces van certificering starten.
- Uit onderzoek van 'NOS op 3' bleek dat er lang niet altijd genoeg noodbedden zijn voor vrouwen die halsoverkop moeten vluchten voor hun gewelddadige partner. Minister de Jonge zegde toe met VNG en Valente een onderzoek te starten. Dit onderzoek is december 2019 gestart en wordt in 2020 gepubliceerd. De knelpunten werden erkend.
- Vanuit het bureau was frequent overleg met VWS en de VNG over deze knelpunten en andere landelijke kwesties. Valente beoogt een structureel overleg tussen de vrouwenopvang en de centrumgemeenten.
- De Nationale Ombudsman rapporteerde mei 2019 over de trage vooruitgang die werd geboekt bij het aanpakken van de knelpunten in de vrouwenopvang. Knelpunten rond de huisvesting, schuldenaankpak en toeslagen waren nog niet aangepakt.
- De Belastingdienst en de Sociale Verzekeringsbank startten als reactie op dit rapport bij Moviera (regio Arnhem) een pilot om een procedure te testen zodat de toeslagen voor cliënten van de vrouwenopvang sneller worden omgezet. De nieuwe procedure zal landelijk worden uitgerold. De duur van de pilot is maximaal tot de zomer van 2020. De eerste resultaten zijn veelbelovend.
- De vrouwenopvang in de G4 (Combine), Fier en Valente voerden projecten uit om de schuldhelpverlening aan de cliënten van de vrouwenopvang te verbeteren.
- Q-Consult Zorg rondde de opdracht af voor het opstellen van kwaliteitseisen voor (de begeleiding van) kinderen in de opvang. Het rapport is 6 mei aan VWS en VNG aangeleverd. Voor de vrouwenopvang zijn de normen geaccepteerd en worden toegevoegd aan het normenkader voor de vrouwenopvang. Gesprekken over de implementatie zijn in 2020 voortgezet.

- Tussen 11 en 15 maart 2019 was het GREVIO op bezoek in Nederland. Deze onafhankelijke commissie heeft als taak om het Rijk te evalueren op de uitvoering van het Istanbul Verdrag. De vrouwenopvang was op bestuurlijk niveau uitgenodigd haar visie te geven. Het GREVIO bezocht Moviera om een beeld te vormen van de opvang.
- Ter voorbereiding op een werkbezoek van VWS aan Sterk Huis op 28 augustus 2019 is een notitie geschreven als input voor de beleidsontwikkeling binnen het landelijk programma 'Geweld Hoort Nergens Thuis' over een multidisciplinaire aanpak.
- Van 4 tot 8 november was Valente aanwezig op het 4th World Conference of Woman's Shelters (4WCWS) in Taiwan. De vrouwenopvang was ruim vertegenwoordigd. De conferentie was relevant voor de sector omdat het Nederlandse beleid onderdeel is van een internationale context. Er vond veel kennisuitwisseling plaats, onderlinge relaties werden verstevigd en zoals een deelnemer deelde bij de terugkomdag in februari 2020: VO-medewerkers vanuit verschillende hoeken en landen weten elkaar nu makkelijker en laagdrempeliger te vinden.
- In 2019 is aanvraag gedaan vanuit de gemeente Almere in samenwerking met Blijf Groep en Altra voor de oprichting van een online platform van (EMDR-)behandelaren voor trauma's bij moeders en kinderen in de opvang. Vanuit het programma 'Geweld Hoort Nergens Thuis' zijn middelen toegezegd. Het platform zal in 2020 operationeel worden.
- De doorontwikkeling van het project 'Veerkracht' is in 2019 in praktische zin afgerond. Leden hebben veel input gegeven voor de doorontwikkeling van de methodiek, waarin tevens de ambulante hulpverlening is meegenomen, en zijn tevreden met de methodiek. De eindverantwoording vond begin 2020 plaats.
- De leerstoel 'Samenwerken in de veiligheidszorg' van prof. dr. Janine Janssen is formeel per 1 juli 2019 van start gegaan. De agendacommissie sprak met Janine Janssen af op welke wijze de bijdrage van de vrouwenopvang in het programma zichtbaar wordt. Enkele professionals maken deel uit van de leerkring rond de leerstoel.

A black and white photograph of two women. The woman on the left is smiling broadly, showing her teeth. She has shoulder-length, light-colored hair. The woman on the right is seen in profile, looking towards the first woman. She has long, dark hair. They appear to be outdoors, with a blurred background of foliage. The text is overlaid on the left side of the image.

**“Ook als je geen
diagnose hebt, kun je
wel bij iemand
aansluiten. Je hebt
namelijk altijd de kans
om met elkaar als mens
te spreken, en niet met
de diagnose.”**

Ervaringsdeskundigheid

Het betrekken van het perspectief en de kennis van cliënten en naasten is nog steeds geen gemeengoed voor gemeenten en organisaties en zij weten veelal niet goed hoe dit aan te pakken. Focus vanuit Federatie Opvang en de RIBW Alliantie was daarom in 2019, ook vanuit de Meerjarenagenda, kennisdeling en de opzet van een ondersteuningsstructuur die gemeenten en andere relevante organisaties ondersteunt bij het borgen van het perspectief van cliënten binnen BW en MO.

- Op 21 mei organiseerden we een workshop ervaringsdeskundigheid, gericht op bestuurders en management voor het verder implementeren van ervaringsdeskundigheid vanuit een bestuurlijke visie en draagkracht. In de praktijk blijkt dit lastig; Valente gaat er in 2020 mee door dit te faciliteren.
- Op woensdag 27 november vond de tweede landelijke bijeenkomst plaats voor ervaringsdeskundigen werkzaam bij de RIBW's, MO's en VO's. De drukbezochte dag stond in het teken van persoonlijk leiderschap. Het netwerk van ervaringsdeskundigen bestaat uit inmiddels 190 mensen.
- In 2019 ontwikkelden we samen met Mind en Werkplaats Como het project 'Vliegende Brigade Ervaringsdeskundigheid', vanuit de Meerjarenagenda BW/MO. De Brigade richt zich op het opzetten van een ondersteuningsstructuur voor gemeenten en organisaties die (willen) werken met ervaringsdeskundigheid. De financieringsaanvraag is inmiddels (maart 2020) gehonoreerd door ZonMw. De officiële startdatum moet nog worden bepaald. De kennis die de Vliegende Brigade ophaalt wordt beschikbaar gemaakt voor leden en andere organisaties in een kennisbank van Valente op www.ervaringskennis.nu.
- Op de derde dinsdag in maart organiseerden we samen met RIBW Groep Overijssel en Alice Makkinga de negende landelijke ontmoetingsdag voor cliëntenraden in Almelo. Het thema was 'Het heft in eigen handen nemen'. Ook dit jaar stond centraal: elkaar ontmoeten en leren kennen, versterken van je RIBW-netwerk en het leren van en met elkaar.

Forensische zorg

Op verschillende terreinen hebben we onze positie op het terrein van de Forensische Zorg verstevigd. De aansluiting op het sociaal domein blijft een belangrijk punt van aandacht.

- Op 28 maart 2019 organiseerden we met het Expertisecentrum Forensische Psychiatrie (EFP) de tweede landelijke studiedag in het kader van de deskundigheidsbevordering BW en MO. We hebben het plan om in 2020 weer een dergelijke studiedag te organiseren. Tijdens het symposium van KFZ (Kwaliteit Forensische Zorg) op 19 september was ook aandacht voor de deskundigheidsbevordering BW en MO. De KFZ producten die bedoeld zijn voor onze sector worden verder doorontwikkeld met meer nadruk op implementatie.
- De Taskforce Forensische Zorg is verder gegaan met de thema's deskundigheid, arbeidsmarkt en administratieve lasten. Leden namen deel aan bijeenkomsten over de arbeidsmarkt ter voorbereiding op de landelijke campagne, die in 2020 zal starten. Op 30 oktober vond een landelijke hr-dag plaats voor professionals in de forensische zorg.
- Het Ministerie van J en V organiseerde op 26 september samen met de zorgbranches een conferentie over de forensische zorg. Edwin ten Holte verzorgde samen met wethouder Bert Frings van Nijmegen een workshop over continuïteit van zorg.
- Naast de Taskforce zijn we vanaf het najaar van 2019 ook betrokken bij het Programma Forensische Zorg. We praten mee over thema's gericht op verbetering van de kwaliteit van de forensische zorg en de veiligheid van de samenleving.
- De Nza heeft de opdracht gekregen om de zzp-tarieven voor de forensische zorg te herijken. Expertmeetings vonden plaats op 16 juli en 29 oktober. We zijn als bureau met enkele leden betrokken bij dit traject. De discussie over de tarieven wordt in 2020 voortgezet.
- Een van de leden kwam met het voorstel een driepartijenovereenkomst (cliënt, reclassering, aanbieder) op te stellen voor forensische cliënten in MO en BW. Eerste overleg hierover was op 24 oktober. Een groepje professionals vanuit onze leden gaat hier begin 2020 mee verder.
- Op 1 juli 2019 is een bestuurlijk akkoord getekend door het Ministerie van JenV, de reclasseringsorganisaties en de gemeenten om te zorgen dat ex-justitiabelen (jaarlijks ongeveer 30.000) succesvol kunnen terugkeren in de samenleving.

A black and white portrait of a young woman with long, dark braids. She is looking directly at the camera with a neutral expression. She is wearing a light-colored, textured sweater and a dark, long-sleeved garment underneath. Her right hand is raised near her face, holding a thin object. The background is blurred, showing geometric shapes.

“De gemeente is de poort, dan ben je ook verantwoordelijk voor wat er achter die poort beschikbaar is en dat dat aanbod voldoende is.”

Wlz voor ggz

Voor een deel van onze leden geldt, dat een aantal van hun cliënten een indicatie heeft voor zorg in het kader van de Wet Langdurige Zorg. Voor hen wilden we bereiken dat ze weten wat ze moesten doen in 2019 om zich goed voor te bereiden op de toegang van ggz-cliënten tot de Wlz, en dat de continuïteit van zorg vanuit andere zorgdomeinen goed zou worden geregeld.

- In 2019 kwam de wetswijziging Wlz tot stand waardoor ggz-cliënten per 2021 toegang tot Wlz-zorg kunnen krijgen. Een kroon op een zes jaar lang gevoerde lobby.
- De gemeenten hebben besloten het overgangsrecht voor ex-AWBZ-cliënten te verlengen van 2020 naar 2021 om de overgang naar de Wlz soepeler te laten verlopen.
- Een aantal leden heeft een intensieve bijdrage geleverd aan de Nza-consultatie bekostigingsmodellen Wlz voor ggz.
- In het bestuurlijk overleg (4 april) tussen Paul Blokhuis en de branches over integrale behandeling in de Wlz hebben we het principiële punt gemaakt dat deze haaks staat op sociale inclusie. VWS zag helaas geen ruimte om specifieke ggz-behandeling in de Zvw te laten. Om aanbieders tegemoet te komen, blijft behandeling in het overgangsjaar 2021 nog in de Zvw.
- We hebben meegewerkt aan www.informatielangdurigezorg.nl met o.a. informatiekaarten voor cliënten.
- We hebben zeer goed bezochte informatiebijeenkomsten voor leden georganiseerd, in samenwerking met het ministerie van VWS, het CIZ en Zorgverzekeraars Nederland.
- De Centrale Cliëntenraad van Leviaan – ondersteund door diverse andere cliëntenraden – stuurde met MIND en onze vereniging in juli een brief naar minister De Jonge en staatssecretaris Blokhuis met aanbevelingen over de toegang tot de Wlz.
- Naar aanleiding van deze brief zijn er vier regionale bijeenkomsten voor cliënten, familie en naasten en ervaringsdeskundigen georganiseerd.
- Vooruitziend op het van-voor-door de leden van Valente, hebben we in 2019 onderlinge kennisdeling rond de Wlz actief gestimuleerd met o.a. bijeenkomsten. We gaan daar in 2020 op door met een netwerkbijeenkomst.

Hoofdlijnenakkoord ggz

Nu de VNG in 2019 het hoofdlijnenakkoord ggz heeft getekend, zoeken onze vereniging, MIND en VNG elkaar steeds vaker op.

- Er is in december 2019 bestuurlijk overleg geweest tussen deze partijen waarin afspraken zijn gemaakt om samen op te trekken in dit hoofdlijnenakkoord zodat het sociaal domein beter gepositioneerd wordt.
- Het ministerie van VWS heeft vanuit het hoofdlijnenakkoord ingezet op het ontwikkelen van een nieuw kwaliteitssysteem voor ervaringsdeskundigen in de ggz. Het doel hiervan is om de komende jaren ervaringsdeskundigheid verder te professionaliseren. Valente zal hier actief in deelnemen en kennis vanuit de leden op dit onderwerp betrekken.

Innovatie

Valente heeft een innovatie aanjaagteam (bestaande uit medewerkers van Lister, Anton Constandse en RIBW K/AM) om innovatie en onderlinge samenwerking bij de leden op de kaart te zetten. Dit heeft de afgelopen jaren geresulteerd in twee edities van het blad 'Scratch', waarbij RIBW's innovaties deelden en medewerkers vervolgens bij elkaar op werkbezoek konden gaan om van elkaar te leren en waar mogelijk verder met elkaar op te trekken voor vervolgsamenwerking.

- Om vernieuwend te blijven en tevens aandacht voor innovatie en samenwerking te blijven generen is op 14 februari in 2019 het evenement 'Liefde voor innovatie' georganiseerd. Iedereen die warmloopt voor creativiteit en vernieuwende ideeën om praktische dilemma's op te lossen was aanwezig op het evenement. De dag was gebaseerd op actuele dilemma's met de focus op wat RIBW's goed kunnen: 'op cliëntniveau in de wijk nieuwe dingen uitproberen'. De eerdere innovaties van Scratch dienden als de basis van innovatieve oplossingen voor de dilemma's. Het was een geslaagde dag.

Participatie

Afgelopen jaar zijn we er niet voldoende in geslaagd om de doelgroep opvangcliënten een plek te geven binnen het grote convenant voor psychisch kwetsbaren. Dit pakken we in 2020 op.

- In 2019 is er een bijdrage geleverd vanuit ervaringsdeskundig perspectief aan diverse praktijkdagen van de Programmaraad.
- Er zijn twee convenanten op dit gebied waarin we deelnemen: ‘Samenwerken aan wat werkt’ (realiseren van betere instroom op de arbeidsmarkt van psychisch kwetsbare werkzoekenden) en een convenant specifiek over problematiek LVB en werk en schulden.

Administratieve lasten

Aanbieders en gemeenten werkten intensief samen vanuit het Ketenbureau i-Sociaal Domein om afspraken te maken over de administratieve afhandeling van de zorg in natura bij de uitvoering van de Wmo en de Jeugdwet. Voor de Wlz werken we samen met het Zorginstituut.

- Het Ketenbureau i-Sociaal Domein richtte zich in 2019 hoofdzakelijk op administratieprotocollen, ondersteunen van aanbieders en gemeenten, verdere ontwikkeling van berichtenstandaarden, onderzoek van taakgerichte financiering en het ontwikkelen van een afsprakenkaart waarin contractafspraken worden vastgelegd.. Het Ketenbureau werkt nauw samen met het Zorginstituut Nederland en is betrokken bij het programma ‘Ontregel de zorg’ waarin Rita Verdonk actief is in het terugdringen van de regeldruk bij zorgprofessionals.
- Vanuit Valente is Gerard van Dam gedetacheerd bij het Ketenbureau. Financiering komt vanuit Valente en andere brancheorganisaties.
- Op 7 november organiseerden we samen met GGZ Nederland een ledenbijeenkomst over informatiestandaarden. Deskundigen van het Zorginstituut en het Ketenbureau gaven presentaties over de i-standaarden voor de Wmo, de Jeugdwet en de Wet langdurige zorg. Met de aanwezigen hebben we verder gediscussieerd over de wenselijkheid om te gaan werken met bronregisters in plaats van het huidige estafettesysteem.
- Het Zorginstituut heeft een business case op laten stellen. Besluitvorming op bestuurlijk niveau volgt in 2020.

Inkoop en aanbesteden in het sociaal domein

Ook het afgelopen jaar namen we deel aan activiteiten van het programma 'Inkoop en aanbesteden in het sociaal domein'. In samenwerking met Sociaal Werk Nederland zijn we vertegenwoordigd in de stuurgroep, de regiegroep en een aantal werkgroepen.

- Een nieuwe werkgroep over hoofd- en onderaannemerschap is gestart. De eerste bijeenkomst was op 25 september.
- Vanuit leden krijgen we signalen dat de procedures die de gemeenten hanteren niet altijd passen bij de aard en omvang van de dienstverlening van onze leden en de verschillende specialisaties die je daarbinnen aantreft. We hebben geïnventariseerd wat adviesbureau Bouf Legal voor onze leden kunnen betekenen. In 2020 peilen we waar op dit terrein de prioriteiten en behoeften van de leden liggen.
- In december 2019 sprak een BOZ-delegatie met VWS over de noodzaak tot indexering van de tarieven in de Wmo- en Jeugdwet. Valente neemt deel aan de begeleidingscommissie 'AMvB reële tarieven in de Wmo' waar in juni 2019 is afgesproken om toe te werken naar een gezamenlijke richtlijn voor loon- en prijsindexatie. De VNG heeft in haar commissievergadering echter besloten niet in te stemmen met het voorstel de onderhandelingen over een landelijke richtlijn over indexatie nu te starten. Wel blijven gemeenten graag in gesprek met branches in het sociaal domein. Valente bekijkt welke vervolgstappen te nemen.
- In 2018 hebben de leden van de RIBW Alliantie besloten een kostprijsmodel voor Wmo-producten te ontwikkelen met als doel inzicht te krijgen in de eigen kostprijs en van elkaar te leren. Ronde 2 is in juli 2019 afgerond. In totaal hebben 11 van de 20 leden van de RIBW Alliantie meegedaan. Er wordt nog verkend of een openbare benchmark wenselijk is.

A black and white photograph of a dormitory room. On the left and right sides, there are sets of metal bunk beds with white bedding. In the center background, a window with dark frames and light-colored curtains looks out onto a bright, overexposed outdoor scene with trees. Below the window is a radiator. The floor is a light-colored, polished surface. The overall mood is stark and institutional.

**“De nachtopvang is
armoede waar we liefst
van af willen.”**

Informatiemanagement

Het verbeteren van de beleidsinformatie ter ondersteuning van de hoofdthema's en het verminderen van de administratieve lasten bij de leden zijn belangrijke doelstellingen voor de komende jaren. Bij drie ledenbijeenkomsten in het najaar 2018 is het informatiebeleid diverse malen besproken. Er is behoefte de belangenbehartiging krachtiger te ondersteunen met cijfers. Leden hebben baat bij landelijke cijfers met trends. Dit onderwerp is in 2019 verder uitgewerkt.

- In 2019 hebben we onderzoek gedaan naar de staat van de Nachtopvang. De resultaten zijn in december 2019 gepubliceerd en zijn goed ontvangen. Het onderzoek laat zien dat er veel verbeterpunten zijn in de inrichting en werkwijze van de nachtopvang. Zowel het aantal bedden, als het aantal nachtopvanggebruikers is gestegen sinds 2015. Het rapport leverde een belangrijke bijdrage aan de lobby voor een effectieve aanpak van de groeiende dakloosheid in Nederland.
- Het bestuur heeft Q-Consult de opdracht gegeven een basisset te ontwikkelen dat een aantal indicatoren moet opleveren die de belangenbehartiging kunnen ondersteunen. De stuurgroep bestaande uit leden heeft eind 2019 het eerste concept ontvangen van de basisset. In 2020 wordt de basisset gepubliceerd.

Europese Zaken

Valente is lid van FEANTSA, de Europese koepelorganisatie voor opvang en beschermd wonen. Jules van Dam, bestuurder van stichting De Tussenvoorziening in Utrecht en lid van Valente, is de Nederlandse bestuursvertegenwoordiger in FEANTSA.

- In 2019 werkten we mee aan verschillende internationale publicaties, waaronder '50 Housing Solutions' en het Homeless in Europe Magazine. Ook leverden we een bijdrage aan het onderzoek naar 'The Regulation and Quality of Homelessness Services'.
- Jules van Dam sprak met leden van het Europees Parlement om meer aandacht voor de woningnood en toename van dakloosheid in de EU te genereren. Ook is met het ministerie van SZW gesproken over inzet van ESF middelen bij de aanpak van dakloosheid.

Ondersteuning vereniging

De beleidscyclus is in 2019 conform planning verlopen. In verband met de fusie werd er tussentijds meerdere malen gezamenlijk vergaderd met het bestuur van Federatie Opvang en de RIBW Alliantie.

- Voor het fusieproces tussen beide verenigingen werd het bureau Aardoom & de Jong aangetrokken. René Leermakers trad per 1 maart 2019 aan als projectleider. In de ALV van juni legde dhr. Leermakers zijn eerste bevindingen neer en presenteerde hij een concept-visievierluik.
- De ALV drong aan op versnelling van het fusieproces en in samenwerking met de notaris werd een strak fusietraject bepaald. Het lukte om op tijd de formele mijlpalen te bereiken.
- De ALV's van de Federatie Opvang en de RIBW Alliantie stemden op 20 november 2019 in met het voorstel tot fusie tot de vereniging Valente.
- Vanuit het bestuur van de Federatie Opvang traden Hanneke Bakker, Clemens Blaas, Marleen van Eijndhoven en Harry Crielaars toe tot het voorlopige bestuur van Valente. Jan Alblas, Han Jetten en Ineke van Hooff traden toe vanuit het bestuur van de RIBW Alliantie. Edwin ten Holte is daarnaast gevraagd toe te treden tot het voorlopige bestuur. Jan Willem van Zuthem en Pim Dijkstra namen afscheid van het bestuur van de Federatie Opvang. FO-voorzitter Jan Laurier trad per 1 oktober 2019 statutair af. In mei vertrok Jerry Straub al als directeur. Artie van Tuijn, voorzitter van de RIBW Alliantie is op 31 december 2019 afgetreden. Hij blijft als adviseur van het basisnetwerk beschermd wonen en begeleiding verbonden aan Vereniging Valente.
- Aardoom & de Jong begeleidde ook de werving van een nieuwe directeur. Dit werd Esmé Wiegman – van Meppelen Scheppink, die per 1 januari 2020 is aangetreden.

Communicatie

Sinds april hebben we voor het eerst in een aantal jaar weer een afdeling communicatie. Op dit terrein was veel te doen rond de fusie tussen Federatie Opvang en RIBW Alliantie.

- Er werd een netwerk opgericht voor alle communicatieadviseurs bij leden. Het netwerk communiceert online en kwam daarnaast in oktober met zo'n 25 man bij elkaar op ons kantoor. Plan is dat twee keer per jaar te doen om kennis te delen en elkaar te versterken.
- Met een werkgroep van leden werd een longlist van namen voor de nieuwe vereniging opgesteld. Input hiervoor kwam van leden en het bureau. In het gezamenlijke bestuursoverleg van 3 oktober koos het bestuur uit een shortlist de nieuwe naam: Valente, branchevereniging voor participatie, begeleiding en veilige opvang.
- Op 17 oktober werd het logo en de huisstijl van Valente gepresenteerd in het bestuursoverleg, op de gezamenlijke ALV van 20 november werd dit door alle leden na instemming met het voorstel tot fusie goedgekeurd.
- In de laatste twee maanden van het jaar hebben we campagne gevoerd om onze nieuwe vereniging, haar leden en ons werk goed onder de aandacht te brengen. Dit resulteerde erin dat we meteen bij de start van 2020 al goed bekend waren bij leden, stakeholders en pers. Deze campagne wordt nu voortgezet met een maandelijks serie artikelen.
- In december werd de website www.valente.nl opgeleverd, die op 2 januari 2020 live ging.

Werkgeversfunctie

- De afspraken met Sociaal Werk Nederland over de uitvoering van het koopellidmaatschap zijn nagekomen.
- Dhr. Ting Yu Chu, bestuurder van Neos, nam namens onze vereniging deel aan de onderhandelingen van SWN over de nieuwe CAO. Op 1 juli 2019 sloten SWN en de bonden een nieuwe CAO met een looptijd van twee jaar.
- Dhr. Gerard Stoop volgde eind 2019 dhr. Ting Yu Chu op als CAO-onderhandelaar.

**Mede dankzij
Valente wordt de
stem van zo'n
honderdduizend
cliënten gehoord.
Op lokaal,
regionaal én
landelijk niveau.**

Leén geluid

Valente maakt zich sterk voor kwetsbare mensen in onze samenleving. De branchevereniging vertegenwoordigt tientallen instellingen en instanties uit het hele land en zorgt ervoor dat de stem van duizenden cliënten en professionals wordt gehoord.

